

Juha Klefström
Biomedicum Helsinki
PL 63
Haartmaninkatu 8
00014 Helsingin yliopisto

02.09.2019

Sosiaali- ja terveysministeriö
Geenitekniikan lautakunta
PL 33
00023 VALTIONEUVOSTO

PELASTUSSUUNNITELMA (Biomedicum Virus Core)

GMM diaarinumero BVC 058/M/2002

Biomedicum virus coren 2 lk:n eristystason tilojen bioturvallisuuden vastuuhenkilö on Dos. Juha Klefström (puh 02941 25493). Varavastuuhenkilönä toimii Tiina Raatikainen (puh 02941 25494) ja hänen sijaisenaan vuoden 2019 loppupuolelle Katariina Karjalainen (puh 02941 25494).

2lk:n eristystilassa käytetyt virukset kykenevät infektoimaan humaanisoluja, siten mahdollisia biovaaratilanteita voi käyttäjälle periaatteessa syntyä. 2lk:n rajaamat rekombinanttivirukset eivät kykene lisääntymään, ja siksi riskit liittyvät lähinnä rekombinanttiviruksen kantamaan geenikonstruktiin. Viruksen ja ihmisen välisen kontaktin riski on minimoitu käyttämällä kertakäyttöisiä, muovisia työvälineitä ja työskentelemällä virusten kanssa suojalasien takana.

HENKILÖIHIN KOHDISTUVAT VAARATILANTEET

Tässä pelastussuunnitelmassa on suunnitelma ja toimintaohjeet kolmelle eri mahdollisuudelle, joissa ihminen voi joutua virusten aiheuttaman biovaaran kohteeksi

1. Kouluttamattoman henkilöstön esim. ensiapu-, vartiointi tai palontorjunta-henkilöstön toiminta hätätilanteessa 2lk tiloissa
 - 1.1 Pyritään ottamaan puhelimitse kontakti bioturvallisuuden vastuuhenkilöön
 - 1.2 Rekombinanttivirukset eivät tartu ilmaitse vaan nesteiden välityksellä. Jos ulkopuolista henkilöstöä saapuu hätätilanteessa 2lk tilaan, tulee heidän välttää kosketusta nesteiden kanssa. Jos kyseessä esim. sairastapaus ja uhrilla on vaatteissa mahd. kontaminaationa virusnesteitä, tulee uhria käsitellä asianomaisin suojavarustein varustettuna (käsineet). Virusnesteiden kontaminoimat ihoalueet pyyhitään alkoholiin kastetuilla pyyhkeillä ennen kontaktia. Kontaminoituneet vaatekappaleet eristetään muovipusseihin.
2. Sisäisten toimenpiteiden kautta hoidettava biovaaratilanne.
 - 2.1 Esim. tilanne, jossa käyttöympäristö altistunut tai käyttäjä mahdollisesti altistunut pienelle määrälle infektiivistä virusta. Vaaratilanteen syntyminen on lähtökohtaisesti minimoitu siten, että tilassa työskentelevät vain kokeneet ja

asianmukaisen bioturvallisuuskoulutuksen saaneet henkilöt. Virustyöt on rajoitettu suljettuun tilaan, jossa virusjätteiden kemiallinen inaktivointi tapahtuu 1%:n Virkon S -liuoksen avulla. Syntyvä kiinteä GMO2-jäte lähetetään Ekokemille käsiteltäväksi. Ohjeet pienissä kontaminaatioilanteissa on annettu kaikille käyttäjille käyttäjäkoulutuksen yhteydessä https://www.helsinki.fi/sites/default/files/atoms/files/bvc_biosafety_manual_190719.pdf . Ohjeet voi vapaasti ladata kohdasta BVC Biosafety manual. Tilanteen sattuessa otetaan aina yhteyttä vastuuhenkilöihin ja vastuuhenkilön tilanearvion mukaan kontaminaatio voidaan hoitaa Biosafety manuaalissa mainittujen dekontaminaatioproseduurien avulla, tai jos kyse vakavammasta tai laajasta kontaminaatiosta toimitaan kohdan 3 menettelytapaa noudattaen.

3. Ulkoisia toimenpiteitä vaativa biovaaratilanne.

3.1 Mahdollisena pahimpana vaaratilanteena käytettäessä lentivirus (HIV) pohjaisia rekombinanttiviruksia voidaan pitää huomattavien määrien virusta joutumista limakalvoille tai verenkiertoon. Tavallisin tapa on pisto- tai viiltohaavat. Tapaturmasta informoidaan välittömästi vastuuhenkilöä, joka ottaa vastuun tilanteen hoidosta toimitasuunnitelman mukaan.

TOIMENPITEET SILTÄ VARALTA, ETTÄ BIOMEDICUM VIRUS COREN TILAT JOUDUTAAN ÄKILLISESTI POISTAMAAN KÄYTÖSTÄ TAI TILOISSA TAPAHTUU SELLAISTA, JOKA OLEELLISESTI VAIKUTTAA ERISTYS- JA SUOJATOIMENPITEIDEN TEHOKKUUTEEN

Ensimmäinen toimenpide on ottaa yhteyttä vastuuhenkilöihin, jotka ottavat vastuun tilanteen hallinnasta.

- Muuntogeeniset organismit (virusinfektoidut solut) siirretään sovituisissa 2 lk tiloissa oleviin soluinkubaattoreihin (soluviljelyhuone 2). Siirto tapahtuu vastuuhenkilöiden johdolla ja rekisteröintivaiheessa koulutuksen saaneet BVC käyttäjät toimivat apuna siirtämisessä. Muitakin työntekijöitä voidaan tilanteen niin vaatiessa pyytää avuksi.
- Äkillisen tiloihin kohdistuvan kontaminaation varalta on annettu ohjeistus bioturvallisuusmanuaalissa (ladattavissa BVC nettisivuilta)

Päiväys 02.09.2019

Allekirjoitus:

Juha Klefström, FT, DOS

Liitteet

LIITE 1: Salassapidettävää tietoa